

Sarkoidoz

Hasta Bilgilendirme Formu

TÜSAD DPAH PVH ÇALIŐMA GURUBU

DOÇ.DR. PINAR YILDIZ GÜLHAN

Genellikle akciğerlerde, bazen de vücudun diğer kısımlarında küçük iltihaplı hücre topluluklarının (granülomlar) oluşmasına neden olan bir hastalıktır. Bağışıklık sisteminizin aşırı tepki vermesine bağlı bu iltihaplı hücreler oluşur.

Sarkoidoz Nedeni Nedir?

Sarkoidozun kesin nedeni bilinmemektedir. Bazı araştırmalar, ortamdaki bir enfeksiyonun veya herhangi bir maddeye maruz kalmaya karşı bağışıklık sisteminin aşırı tepki göstermesinin hastalığı tetikleyebileceğini söylemektedir. Spesifik bir gen mutasyonunun varlığı gösterilmese de bazı ailelerde sık görülmesi sarkoidoz gelişiminde genetik bir eğilim olabileceğini düşündürmektedir. Sarkoidoz bulaşıcı değildir, bu nedenle nezle veya grip gibi bir başkasından size bulaşmaz.

Kimlerin Sarkoidoz Olma Riski Yüksek?

Yakın bir aile üyenizde (anne, baba, kardeş gibi) varsa, sarkoidoz riski daha yüksek olabilir. 20-40 yaş arasındaki genç kadın yetişkinlerde daha sık görülür.

Sarkoidoz nasıl bulgu verir?

Sarkoidoz hastalarda tanı sıklıkla farklı sebeplerle çekilen akciğer grafisinden şüphenilmekle konulur. Hastaların büyük bir çoğunluğunda herhangi bir belirti yoktur. Kilo kaybı, ateş, iştahsızlık, halsizlik, gece terlemesi ve uyku problemleri gibi diğer birçok hastalıkta görülebilen belirsiz bulgulara neden olabilir. Tutulum yaptığı organ ile ilgili semptomlara neden olabilir. Aşağıda bu belirtiler bildirilmiştir.

Akciğer: Kuru öksürük, nefes darlığı, göğüs ağrısı olabilir.

Lenf bezleri: En sık boyun ve göğüs, ama bazen çene altında, koltuk altı veya kasıklarda büyümüş lenf bezlerine bağlı hassasiyet olabilir.

Gözler: Yanma, kaşıntı, yaşarma, kızarıklık, iřđa hassasiyet, kuruluk, siyah nokta, bulanık görme, renkli görmeye azalma ve nadir durumlarda körlük görülür.

Sarkoidoz

Hasta Bilgilendirme Formu

TÜSAD DPAH PVH ÇALIŐMA GURUBU

DOÇ.DR. PINAR YILDIZ GÜLHAN

Sarkoidoz nasıl bulgu verir?

Cilt: Burun, yanaklar ve kulaklar üzerinde derinizle aynı hizada veya derinizden kabarık kırmızı, kahverengi ya da morumsu renge kadar değişen renklerde döküntüler olabilir. Kol, bacak ve gövdede yerleşen deri renginde çapı 0.5-2 cm boyutunda kabarık lezyonlar görülebilir.

Kemikler ve Eklemler: Kemiklerde nodül adı verilen iltihap hücrelerinin birikimine bağlı şişlikler, el, ayak ve eklemlerinde ağrıya neden olabilir.

Dalak ve Karaciğer: Karaciğer büyümesine bağlı kaburga altında ve karnın sağ üst kısmında ve dalak büyümesine bağlı karın sol üst kısmında ağrı olabilir. Karaciğer fonksiyon bozukluğuna bağlı vücutta sararma veya kaşıntı olabilir.

Kalp: Çarpıntı ve düzensiz kalp atışları olabilir. Nefes darlığı, bacaklarda şişlik, hırıltılı, öksürük ve göğüs ağrısı gibi bulgular olabilir.

Tükürük Bezleri: Yanaklarda şişlik yapabilir, ağız ve boğaz kuruluğuna neden olabilir.

Sinir Sistemi: Baş ağrısı, görme problemleri, kol veya bacaklarda uyuşma, hareket kaybı, iğneleme hissi, ağrı, zayıflığa neden olabilir.

Sarkoidoz Tanısı Nasıl Konur?

Sarkoidozun tanısını koymak için tek bir tanı yöntemi yoktur. Yukarıda bahsedilen bulgular olduğunda doktorunuz sarkoidozdan şüphelenip sizden bazı tetkikler isteyecektir. Bu testler aşağıda belirtildi.

Öncelikle hastalığınız ile ilgili ayrıntılı öykü alınır ve fizik muayene yapılır.

Göğüs röntgeni (akciğer grafisi) çekilerek lenf nodları ve akciğer incelenir. Akciğer fonksiyonları ve tutulumu saptamak için karbonmonoksit difüzyon testi denilen solunum fonksiyon testleri yapılır.

Akciğerinize ışıklı bir cihazla girilip (Bronkoskopi) büyümüş lenf bezlerinden biyopsi alınır ve gerekli durumlarda akciğerden yıkama suyu (bronkoalveolar lavaj) yapılabilir.

Göz tutulumu açısından göz muayenesine yönlendirir. Bazı kan tetkikleri böbrek, karaciğer ve kemik iliği fonksiyonlarınızı değerlendirmek için istenir.

Kalp değerlendirmesi için elektrokardiyogram (EKG) istenir.

Bilgisayarlı tomografi; akciğer grafisinde görülemeyen lenf bezleri ve akciğer dokusundaki değişiklikleri görmek için istenir.

Sarkoidoz

Hasta Bilgilendirme Formu

TÜSAD DPAH PVH ÇALIŐMA GURUBU

DOÇ.DR. PINAR YILDIZ GÜLHAN

Sarkoidoz nasıl tedavi edilir?

Doktorunuz size tanı konduğu andan itibaren tedavi başlama açısından sizi değerlendirecektir. Sarkoidozu olan birçok hastanın semptomları çok azdır veya hiç yoktur ve kendiliğinden geçer, bu durumda tedaviye ihtiyaç duyulmaz. Tedavi başlanacak hastalarda amaç iltihabı azaltmak ve granülomların büyümesini yavaşlatmaktır. Tedavi ile akciğer fonksiyon kaybını önlemek, bulguları azaltmak ve organlarda oluşacak hasarın önlenmesi amaçlanır. Verilecek tedaviler aşağıda sıralanmıştır.

En sık kullanılan ilaçlar kortikosteroidlerdir. Steroid tedavisine yanıt alınamayan hastalarda;

Metotreksat, azotiyoprin, siklofosamid, ifliximab gibi ilaçlar doktorunuzun uygun gördüğu sürede ve dozlarda verilir.

Depresyon ve anksiyete sarkoidoz dahil olmak üzere herhangi bir hastalığı olan birçok insanı etkiler. Bu duyguların olup olmadığını doktorunuza söyleyin. Anksiyete ve depresyon tedavisi sarkoidoz tedavinizi olumlu hale getirebilir.

Sarkoidoz hastası normal yaşantısını sürdürebilir, hobilerini yapabilir, yaşama aktif katılabilir.

Sarkoidoz hastalığınız ile ilgili doktor kontrollerini, hekiminizin size bildirdiği sürelerde yaptırmanız gerekir.

Sigara içiyorsanız derhal bırakmalısınız.

Toz, duman, buhar gibi solunum yollarınızı etkileyecek ortamlardan uzak durmalısınız.

